

Pirlaxbladet

Tervetuloa vuosikokoukseen!

Piirlahden Kyläyhdistys ry:n vuosikokous pidetään sunnuntaina 13.9. 2020 klo 15.00 Epoon koululla Epoontie 734.

Vuosikokouksessa käsittelemme mm. yhdistyksen toimintakertomusta 2019 sekä toimintasuunnitelmaa 2020. Lisäksi keskustelemme yhdistyksessä 20-vuotisjuhlasta, joka siirtyy koronasta johtuen kesään 2021. Kokouksessa on kahvia tee tarjoilua sekä pieniä purtaviaa.

Välkommen till årsmötet!

Pirlax Byaföreningens årsmöte hålls söndagen den 13.9.2020 kl. 15.00 på Ebbo skola, Ebbovägen 734.

På årsmötet behandlas stadgeenliga ärenden, bland annat verksamhetsberättelse och bokslut för 2019, verksamhetsplanen och budgeten för 2020. Ytterligare planerar vi föreningens 20 års jubileumsfest som nu planeras till sommaren 2021. Under mötet serveras kaffe med tilltugg.

Jättebalsamin

Jättebalsaminen är en invasiv art i vår natur som sprider sig snabbt och effektivt med sina frön. Tidigare sågs den i trädgårdar men numera sprids den också i naturen. Problemet med växten är att där den trivs kväver den övriga och ursprungliga växtligheten som hör hemma där. Att få bort jättebalsaminen går, men kräver arbete under flera påföljande år.

Inom Pirlax byaförening är vi oroade över jättebalsaminens framfart, framförallt med tanke på Pirlaxvikens strandängar. Att få bort jättebalsaminen går, men kräver arbete under flera påföljande år.

Vi önskar att alla ännu i höst kunde reagera på bestånd av jättebalsamin, lägga växtplatsen på minnet och nästa vårt att med att dra upp eller meja ner bestånden innan de blommar och fröar av sig. Har du inte själv kapacitet till det kan vi ordna med talkarbete. Vi återkommer till jättebalsaminens utrotning i vårens nummer av Pirlaxbladet.

Jättipalsami

Jättipalsami on vieraaslaji, joka leviää sienentensä avulla nopeasti ja tehokkaasti meidän luonnossamme. Sitä on aiemmin näkynyt puutarhoissamme. Kasvin aiheuttama ongelma on se, että se valtaa alaa luonnonmukaisilta kasveiltamme. Jättipalsamin hävittäminen vaatii kasvin kitkemistä useina vuosina.

Piirlahden Kyläyhdistys on huolissaan kasvin etenemisestä Piirlahden ranta-mailla.

Toivomme, että kaikki merkitsevät muistiin alueet, joissa olette nähtneet kasvavan jättipalsamia. Ensi keväänä ryhdyimme aktiivisesti kitkämään kasvia ennen sen kukintaa ja uusien siemenien levämistä.

Kyläyhdistys kehottaa kaikkia kitkemään löytämänsä jättipalsamit. Ensi keväänä Pirlaxbladetissa kerromme tarkemmin jättipalsamin kitkennästä ja kitken-tätalkoista.

Pirlaxbladet

Årgång II. vuosikerta - Nro. 1 - September/Syyskuu 2020- www.piirlahti.fi

Yhdistystoiminnan merkitys asuinalueelle ja itselle

Yhdistystoiminnassa mukana oleminen on tuonut minulle uusia näkemyksiä, tutustuttanut uusiin ihmisiin, mutta myös aikojen saatossa se on avartanut katsontokantani yhdessä toimimisen tärkeydestä. Yhdistykset, urheilu- ja nuorisoseurat, osuuskunnat, sekä muita vastaanavaa kaltaiset yhteisölliset toiminnot ovat niitä paikkoja, joissa tavataan muita, harrastetaan ja saadaan omalle alueelle hyvää aikaiseksi. Olen tätä kautta oppinut uutta, ja myös arvostamaan omaa kotiseutuani ja asuinalueistoa ai-van uudella tavalla.

Tänä aikana, jolloin koronavirus on koetellut yhteiskuntaamme, oma asuinalueistomme on noussut aivan uuteen merkitykseen harrastusten keskityessä vain omalle alueelle. Se on samalla mahdollistanut lähemmän tutustumisen omaan asuinalueistoon.

On tärkeää, että yhteistoimintaa kehitetään ja sen kautta mahdollisimman moni uskaltaisi lähteä mukaan toimintaan omien resurssinsa mukaan. Yhdistysten tärkein tehtävä tänä päivänä onkin rakentaa mahdollisuksia toimia erilaisissa projekteissa kukaan oman osaamisen ja innostuksensa mukaan, mutta myös mahdollistaa uusiin asiaihin

tutustumisen ja haastaa myös itseään. Yleisiin kokouksiin osallistuminen ei automaattisesti tarkoita vastuutehtäviä, ja yleensä siellä voi vaikka nauttia kupin kahvia, ja miettiä haluaako osallistua ja millä panoksella. Oman alueen kehittäminen mieluisaksi ja sen tarpeiden mukaiseksi lähtee asukkaista, ei kaupungin tai kuntien päättäjien taholta.

Anne Mattila, kyläyhdistyksen puheenjohtaja

Vikten av föreningsverksamhet för hembygden

Att delta i föreningsverksamhet har gett mig nya insikter och gjort att jag lärt känna nya människor, men har också med tiden fått mig att förstå hur viktigt det är att göra till-sammans. Klubbar, idrotts- och ungdomsföreningar, andelslag och andra liknande samfund är platser där man kan träffa andra, idka sin hobby och skapa något bra för den egna hemknuten. Jag har lärt mig mycket nytt, också att uppskatta min hembygd och boendemiljö på ett helt nytt sätt.

Under dessa tider då coronaviruset prövar vårt samhälle har den egna boendemiljön fått en helt ny och viktigare betydelse i och med att också hobbyerna koncentreras till närmiljön. Samtidigt har det fört med sig en möjlighet att närmare bekanta sig med sin närmiljö.

Det är viktigt att den gemensamma verksamheten utveck-

las så att så många som möjligt kan delta, utifrån sina egna resurser. Föreningarnas viktigaste uppgift är i dag just att erbjuda möjligheten att vara med i olika projekt, var och en enligt vad man kan och hur ivrig man är, men också att skapa en möjlighet att bekanta sig med nya saker och utmana sig själv.

Att delta i ett allmänt möte betyder inte automatiskt att man är tvungen att åta sig något uppdrag, oftast kan man i lugn och ro njuta av en kopp kaffe och fundera på om man vill delta och i hur stor grad. Det är invånarna, inte frånbeslutsfattarna i staden eller kommunen som är utgångspunkt när närområdet utvecklas.

Anne Mattila, byaföreningens ordförande

Minun Piirlahteni

Mieleni lepää yli puolensa- dan Helsingissä vietetyn vuoden jälkeen. Kesällä tuuli humisee puissa, sade ropisee, hei- näät kahisevat tuulessa. Joutse- net joikaavat, kun havahdun aamuun. Kun astun ulos, kor- pit raakkuvat tervehdyksen. Töyhtöhyypän poikaset kipit- tävät tietä pitkin emon hihku- essa puusta kannustushuuto- ja nouskaa lentoona. Kurjetkin kutsuvat pellolla poikasiaan, näyttävät kuinka siipiä käyte- tään. Ruisräkkää huuttaa. Hui- man korkeat hongat tavoittelevat taivasta paksut rungot niin jykevinä, etteivät käsivarret ylety ympäri. Haapojen lehdet lepattavat. Sirkat soittavat. Mereltä leijuu usvaa, ilmassa tun- tuu suolainen tuoksu. Syksylä mustikat mustaavat kädet, puolukoiden posket punertu- vat, kantarellit tuoksuvat ja kostea sammal hohtaa heleän vihreänä. Sitten kaiken peittää sykähdyttävä puhdas ja kos- kematon lumi, jonka yllä levii- ää taivas tulvillaan tähtiä: Lin- nunrata. Keväällä vuoden kier- to alkaa uudestaan: lehdet pu- keavat puihin, linnut aloittavat laulunsa.

Hilkka Pekkanen

Lapsuuskesiä

Kesälapsena Piirlahdessa marssin harva se päivä mato- onkeni kanssa laiturin päähän narraamaan kalooja. Pauli Mi- kander eli Mika-setä opetti, et- tä lentalasta saa parhaat syöt- timidot, joten sielta lapiolla ensin viilipurkki täyneen. Pik- kulahnoja ja -ahveniahan ran- nasta lähinnä nousi, mutta Kartanon kissat tiesivät odot- taa porstuan ovella, kun monen tunnin päästä tulin takai- simpään, pikkukalat oksanpä- kassä.

Onkin ollut ihanaa katsoa, kuinka pojakkolmikkome on innostunut isänsä kanssa kalas- tuksesta, nyt kun siihen on vai- vaton mahdollisuus. Isäntäväki on viihtynyt aamusta iltaan me-rellä, hauki on syönyt ahkerasti ja olen saanut opetella äidin ja Marttojen avustuksella reseptejä. Haukipullat vievät yleensä voiton, ne kun ovat helppoja tehdä ja pakastaa. Vinkkinä

suosittelen Korpilahtelaisen maustetun särjen lisäämistä haukimassaan, tulee todella herkullista.

Kalaonni on herättänyt meillä kokonaisvaltaisen himon kalan syömiseen, ja olemme ahkerasti paistaneet Eeppi-tädin kanssa muikkuja, mitä pienempiä sen parempi. Sillivoileivät ovat tie- tysti meidän molempien herkua. Otan ilolla vastaan mauk- kaista lahnaresepteistä!

Pia Lehtosaari

Föreningsintresse

Är uppväxt i en familj som alla var med i olika föreningar som styrelsemedlemmar, sekreterare eller ordföranden. Mina föräldrar var privatföretagare och deras fritid var på kort men de fanns alltid tid överlopps att delta i olika föreningars möten och tillställningar.

Min mamma brukade säga att den som har mycket för sej hin- ner nog med lite till.

Så för mej blev det bl.a. ungdomsföreningen i Gammelby. Inspirerad av de fester som man själv varit med på, som liten då man uppträtt för hela byn, drog jag bl.a. igång en teater grupp för byns barn. Jag samlade på me mänga föreningserfarenhe-

ter men ännu mer glada skratt och stunder med alla barnen i byn.

Så de var ganska naturligt att då jag flyttade till Pirlax så sökte jag mej med till föreningar här. Pirlax byaförening, som just då var en ganska ny förening.

Och som nyinflyttad var det ju också ett sätt att lära känna mäniskorna i byn och omnej- den.

Pirlax byaförening var så ung att vi som satt i styrelsen ha- de möjligheten att ganska lång forma den till det den är i dag. Idag ser jag på föreningen som ett verktyg att påverka.

Johanna Sjöblom

Takaisin Piirlahteen

Ensimmäisen kerran tulin tä- hän kylään Porvoon synny- tystlaitokselta. Suomen kieli- nen koulu valmistui Epooseen 1950-luvun alussa. Tuota kou- lua minä ja sisaruksemme kä- vimme. Neljännen luokan jäl- keen siirryin Porvoon yhteis- lyseoon. Siihen aikaan linja-au- tolleikenne oli järjestetty niin, että koulumatka sujui muka- vasti bussilla. Ylioppilaaksi päästyäni siirryin Helsinkiin opiskelemaan.

Vanhempien kuoltua lapsuu- denkotini tuli perinnön jaossa perheellemme. Opiskeluai- na olin avioitunut ja sukunime- ni oli vaihtunut Sahamiehestä Saloksi. Molemmat poikamme saivat vettää lapsuutensa ke- siä Piirlahdessa ja me vanhem- mat kävimme Helsingissä töis- sää. Parina vuotena pojilla oli seuranaan Eeva Mikanderilta lainaksi saadut karitsat. Piirlah- destä tuli varsinaisen kotipaik- ka vasta eläkkeelle siirtymiseni jälkeen. Silloin kuulin Piirlah- den kyläyhdistyksen suunnit- televan historia-julkaisun laati- mista. Halusin mukaan tuohon tehtävään ja pääsin omasta eh- dotuksestani sekä hallituksen jäseneksi etä sihteeriaksi.

Tuula Salo

Tegelbruksvägens maskot Hälga

Under det senaste året har vi som bor längs Tegelbruksvä- gen haft den stora glädjen att få bekanta oss med Hälga. För- rå hösten då hon ännu var en liten älgläcka väckte hon och hen- nes mamma Älgvira uppmärk- samhet genom att varje kväll ligga på framknäna och beta på en äng längs vägen. Under vin-

tern såg vi dem ibland i skogen och när våren kom, kom de tillbaka till stranden och ängarna. Här på Strandhagen blev Häl- ga en vardaglig gäst som om kvällarna tog sig en runda el- ler två runt vår gård och upp i skogen igen. Ibland var Älgvira med eftersom hon inte fått nä- ny kalv i år och en gång kom också farbror Hälge som stolt visade upp sina växande horn. Hälga betade i vår djungel och hon vande sig vid oss, och vi med henne. När vi spärrade fram på gräsklipparen kunde hon vakna ur sin eftermid- dagssömn, stiga lugnt upp och fortsätta äta. Ibland närmade vi oss blygt varandra, jag pratade

sijoita lämpöiseen 2) kun tai- met ovat noin 10-15 cm korke- at siirrä ne juuripaakuineen yksilöllisesti lapiolla tehtyihin kuoppiin noin 12,5 cm syvyy- teen, kuoki tai lapioi päälle ta- vanomainen harjunnäköinen perunapenkki 3) peitä harsolla 4) huolehdi kastelusta jos kevät on kuiva 5) nostaa perunat Tämän kevään kesän aikatau- lu minulla oli: Jussit laatikoihin 4.4, siirto maahan 23.4 ja eka sadonkorjuu 12.6

Jaakko Ojala

Uudet perunat omasta maasta

Mitä tarvitaan: 1) Pehmeää komposti- tai turvemultaa 2) Muutama parvekekukkalaa- tikko, pituus 70-100 cm, syvyys min 10 cm 3) Aikainen siemen- perunalajike, ehdottomasti pa- ras on Jussi, hätätilassa Timo- kin käy 4) vähän viiteliäisyyttää

Miten toimitaan: 1) istuta Jus- sit laatikoihin n. 10 cm välein, kostuta multa mutta älä uita,

Kirjoittajat ovat Piirlahden kyläyhdistyk- sen hallituksen jäseniä. Texteina är skrivna av styrelsemedlemmar i Pirlax byaförening.